

[Villemoes.]

stadig er nedadgående, og vi har da også den kooperative bevægelse, som burde være et salt i den henseende. Nu kan man ikke skjule, at varemanglen i de allerfleste tilfælde er afløst af varerigelighed. Tidligere var der, som man kaldte det, sælgers marked med mangel på varer på en lang række områder, og da var der i høj grad grund til, at man greb ind, hvad man jo også gjorde med tilslutning fra alle sider; men nu er der, hvad man kalder købers marked, nu er der endda rigeligt af varer på en lang række områder, og derfor hilser vi fra venstres side med glæde, at der er ved at komme en kursændring, at pilen viser i den rigtige retning.

Nu vil altså socialdemokratiet alt taget i betragtning — også som følge af, at man, som den ærede ordfører sagde, var klar over, at vi stadig skulle og burde have en lovgivning på dette område — undlade her at stille de i folketinget nedstemte ændringsforslag, idet man nemlig regner med, at de ikke kan blive vedtaget i dette høje ting, og man vil sluttelig stemme for det foreliggende lovforslag, og så kan man jo sige, at når enden er god, er alting godt. Set ud fra en liberal tankegang, som jeg og venstre hylder, må punkt 1 i en sådan lovgivning være, at der kun bør være kontrol og indgreb, hvor der ingen konkurrence er, altså stort set på de områder, hvor der er for lille udbud af varer.

Den højtærede minister fremsatte nogle udtalelser om den trustkommission, som i en årrække har foretaget undersøgelser på visse områder, og om kommissionens virke har vi også læst i det brev fra dens formand, der er optrykt i folketingsudvalgets betænkning. Vi behøver altså ikke her at drøfte spørgsmålet om indgreb overfor truster og monopoler, da den højtærede minister jo nu har meddelt os, at der er grundet formodning om, at der kan fremsættes et lovforslag herom i næste rigsdags-samling. Dette vil vi så afvente, og hvis det er af en sådan art, at det er egnet til at afløse den nugældende prislov, vil efter min mening meget være vundet. Det har dog alligevel fra alle sider, også af socialdemokratiet, været ønsket at komme af med denne lov, naturligvis med skyldig hensyntagen til samfundet, til forbrugerne og til dem blandt disse, der er mest værgeløse.

Men efter det, vi nu har oplevet her i landet gennem mange år med et så fantastisk opsvulmet kontorvæsen som det, vi har haft, med både prisdirektorat, priskontrolråd og varedirektorat, er det af meget stor vigtighed, at der sker en betydelig indskrænkning på dette punkt, og det har man jo også været i høj grad inde på i den allerseneste tid, således at man har fået reduceret personalet i disse i store kredse af befolkningen noget forhadte institutioner. Selvom de folk, der er ansat der, naturligvis efter loven gør det bedste, de er i stand til, er det ikke institutioner, man bør opretholde, når man når ind i en periode med, hvad man i gamle dage karakteriserede som normale tilstande; det er muligt, at det aldrig nogensinde mere bliver sådan, men dengang kaldte man det således. I hvert fald har det glædet mig, hver gang man har kunnet afskaffe nogle restriktioner, og det er jo ikke længere siden end i går, at det ærede medlem hr. Chr. J. Hansen var lige på kanten af at prale af, hvor mange restriktioner den socialdemokratiske regering havde afskaffet. Jeg må dog sige til den nuværende regerings ros, at den indskrænkning af restriktioner, der er sket i de godt to år, den nuværende regering har været ved magten, har alligevel været af ret stor betydning og på mange områder toneangivende, og den er stort set vedtaget med et overvældende flertal her i den høje rigsdag.

Jeg synes forøvrigt — men det er en ganske lille parentes —, at priskontrolrådet vistnok under de nuværende forhold er lovlig stort. Det er svulmet op gennem årene, men det er et underordnet spørgsmål, som jeg iøvrigt skal lade ligge. Sådan går det imidlertid ofte, når man får et råd af en eller anden art, at det rekrutteres fra så mange sider, at det bliver umådelig stort.

Bestemmelsen om, at urimelige priser og forretningsbetingelser er forbudt, der i hvert fald stort set er bibeholdt i det foreliggende lovforslag, mener jeg ikke kan genere nogen som helst hæderlig købmand. Vi — og det er dog flertallet —, der driver forretningerne på hæderlig vis, har jo ingen gene af denne bestemmelse. Man kunne måske også mene, at det var ligegyldigt, om den stod der eller ej, for den offentlige mening i Danmark skal nok få fat på den slags umuligusser, som den tager sigte på.